

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce bylo získat ucelený pohled na nutriční poradenství a potvrdit nebo vyvrátit potřebu regulace vykonávání povolání výživového poradce.

V teoretické části je vysvětlen vztah obezity a souběžných onemocnění, výsledky studií realizovaných na velkých populacích je potvrzena vysoká prevalence komorbidit obezity a analýzou relevantních právních norem jsou sumarizovány podmínky vykonávání povolání v oblasti nutričního poradenství.

V řešení práce bylo provedeno anonymní dotazníkové šetření s ambulantními pacienty obezitologického centra III. interní kliniky 1. LF UK a VFN, rekondičního centra VŠTJ Medicina Praha a klienty soukromých výživových poraden. Dotazníkové šetření potvrdilo, že znalost obecných výživových doporučení je uspokojivá, ale respondenti se doporučeními neřídí. Šetření prokázalo, že důvěra ve výživového poradce je velká. Více než $\frac{3}{4}$ respondentů v obou skupinách označili za nejvíce charakteristickou službu výživových poradců pomoc při redukci hmotnosti. Přes $\frac{1}{3}$ respondentů uvedli pomoc pacientům s civilizačními nemocemi za jednu z typických služeb výživových poradců. Dotazníkové šetření potvrdilo výskyt komorbidit obezity v obou sledovaných skupinách. Prevalence komorbidit roste úměrně s BMI a věkem pacientů.

S cílem zjistit, jak nutriční poradny s klienty pracují byla použita metoda Mystery shopping. Její forma Mystery e-mail potvrdila profesionální přístup výživových poradců při akvizici klientů. Nicméně, žádný ze 75 výživových poradců odpovídajících na Mystery e-mail neupozornil klientku, že by nabídnutý redukční režim měla projednat s ošetřujícím lékařem, z důvodu komorbidit uváděných v jejím e-mailu. Více než 50 % výživových poradců z Mystery e-mailu své služby nemocným dokonce aktivně nabízí na svých webových stránkách.

Forma osobních návštěv Mystery shopping umožnila proniknout do způsobu práce výživových poradců. Provedení zdravotní a nutriční anamnézy bylo v naprosté většině poraden bez závažného pochybení, na konkrétní metabolická onemocnění se zeptalo 8 z 10 poradců. Nejvíce opomíjenou důležitou částí anamnézy je oblast psychosociálních problémů. Většina výživových poradců jako první krok při hubnutí doporučuje detoxikaci nebo odkyselení organismu. Princip fungování těchto procedur odborně relevantním způsobem nevysvětlil žádný z navštívených poradců. Po stránce odbornosti nejlépe obstáli poradci se zdravotnickým vzděláním, nebo vysokoškolským vzděláním ve výživě příbuzném oboru.

Dle výsledků dotazníkového šetření i studie Mystery shopping lze snahy o regulaci činnosti v oblasti výživového poradenství jednoznačně podpořit.

Klíčová slova:

komorbidity obezity, nutriční poradenství, zdravotnické vzdělání, nutriční terapeut, výživový poradce